

LUONNONVÄRJÄYSTÄ LIEDOSSA NAUTELANKOSKEN MUSEOSSA**LAUANTAINA 24.8.2024 KLO 12–16**

Liedossa Nautelankosken museon pihapiirissä pääsee lauantaina 24.8. seuraamaan luonnonvärjäystä puolesta päivästä alkaen neljän tunnin ajan. Värjäryhmä Matarat värjää luonnonväreillä keittovärjäyksenä erilaisia materiaaleja museon pihalla aitan läheisyydessä. Väriin lähteinä käytetään ainakin krappijuurta eli värimataraa, josta saadaan punaisen eri sävyjä. Krappijuuresta saatavaan väriin voi vaikuttaa värjäysajalla ja värjäysliemen lämpötilalla. Samasta liemestä voi värjäystekniikan mukaan saada oranssinpunaista, keltaista tai ruskeanpunaista sävyä, koska krappi sisältää useita eri väriaineita. Tapahtumassa pääsee värjäysprosessin seuraamiseen lisäksi ihastelemaan esillä olevia valmiiksi värjättyjä lankoja ja kankaita sekä tutustumaan luonnonvärjäykseen liittyvään kirjallisuuteen. Värjäreit kertovat myös mielellään eri väriaineista ja värjäysprosessista.

Luonnonväriaineilla värjääminen ovat vuosisatojen ajan kuuluneet suomalaiseen käsityöperinteeseen. Tekstiilit valmistettiin pääosin itse vielä 1900-luvun alkupuolella, ja värjäys on kuulunut kiinteästi tekstiilien valmistusprosessiin. Varhaisimmat varmat tiedot suomalaisesta luonnonvärjäyksestä ovat myöhäisemmältä rautakaudelta noin 800–1300 jaa., jolloin Suomessa on värjätty lähinnä villaa kotoperäisillä väriaineilla. Luonnonvärjämisessä käytetään kasveista eri osia, kuten kukkia, lehtiä ja juuria. Lisäksi väriaineita saadaan sienistä, jäkälästä, käävistä ja joistakin kirvoista. Keltaista väriä saadaan useista kasveista, joista yleisimmin käytetään koivunlehtiä, suopursua ja kanervaa. Sinistä väriä tuottaa kotoperäisistä kasveista morsinko. Punaisia sävyjä saadaan lepän, paatsaman ja koivun kuorista. Värjäys on prosessina aikaa vievä ja monivaiheinen. Useimmiten se alkaa aineiden keräämisellä, toisinaan jopa kasvien kasvattamisella.

Matarat on luonnonvärjäreiden valtakunnallisen yhdistyksen Värjärikilta ry:n Turun seudun paikallisryhmä. Värjärikilta ry. ylläpitää ja jakaa luonnonvärjäystietoutta ja -taitoa. Sen jäsenistö koostuu harrastelijoista ammattilaisiin ja aloittelijoista taitaviin konkareihin. Kasvien, sienten, kääpien ja jäkälän tunnistaminen on luonnonvärjämisessä tärkeää. Värjäri ei laita pataan uhanalaisia kasveja eikä kerää yhtä kasvupaikkaa tyhjäksi. Hän myös tietää, mitkä kasvit eivät kuulu jokaisenoikeuksien piiriin. Monelle värjärielle luonnossa liikkuminen, kasvun seuraaminen ja ympäristön tutkiminen on tärkeä osa harrastusta.

Nautelankoski-säätiö

15.8.2024

TIEDOTE

Nautelankosken museo, kahvila ja puoti ovat tapahtumapäivänä avoinna klo 11–17. Tapahtumaan, museorakennuksiin ja museon näyttelyihin on vapaa pääsy. Myllyyn ja myllärintupaan pääsee tutustumaan klo 12–16 pyytämällä oppaan mukaansa kahvilasta.

Osoite: Nautelankosken museo, Nautelankoskentie 40, Lieto As.

Lisätiedot:

Liedon museo

info@liedonmuseo.fi

puh. 050 593 1692

www.liedonmuseo.fi